

Nr 4.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om upphävande av vissa för riksdagen gällande valstadgor; given Drottningholms slott den 10 december 1948.

Under åberopande av bilagda i statsrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om upphävande av vissa för riksdagen gällande valstadgor.

GUSTAF.

Herman Zetterberg.

F ö r s l a g
till
F ö r o r d n i n g
om upphävande av vissa för riksdagen gällande valstadgor.

Härigenom förordnas, att stadgan den 26 maj 1909 (nr 37 s. 1) om val till riksdagens utskott samt stadgan den 29 januari 1921 (nr 17) om val av talmän och vice talmän i riksdagens kamrar skola upphöra att gälla från och med den dag riksdagsstadga, som ersätter nämnda stadgor, träder i kraft.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Drottningholms slott den 10 december 1948.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK, ANDERSSON.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, anmäler fråga om *upphävande av vissa för riksdagen gällande valstadgor* samt anför följande.

Sedan särskilda inom justitiedepartementet den 17 oktober 1946 tillkallade sakkunniga avgivit betänkande med förslag angående riksdagens arbetsformer och därmed sammanhängande frågor (SOU 1947: 79) framlade Kungl. Maj:t genom proposition nr 244/1948 för riksdagen på de sakkunnigas betänkande grundade förslag till vissa ändringar i regeringsformen och riksdagsordningen. Förslagen antogs, med vissa ändringar, av riksdagen såsom vilande för vidare grundlagsenlig behandling (särskilda utskottets utlåtande nr 1 och memorial nr 2).

De sakkunniga hade föreslagit att i en särskild riksdagsstadga, avsedd att gemensamt antagas av kamrarna, skulle införas bestämmelser motsvarande de nuvarande reglementariska föreskrifterna för riksdagen, gillade och antagna den 8 april 1868, stadgan den 26 maj 1909 (nr 37 s. 1) om val till riksdagens utskott, stadgan den 29 januari 1921 (nr 17) om val av talmän och vice talmän i riksdagens kamrar samt vissa i riksdagsordningen nu ingående bestämmelser, vilka till sin faktiska karaktär ansetts vara reglementariska föreskrifter. De sakkunniga hade därjämte framlagt utkast till bl. a. ändringar i kamrarnas ordningsstadgor.

I nyssnämnda proposition anförde jag att det icke syntes vara något att erinra emot att riksdagsstadgan antoges av riksdagen ensam, ehuru de valstadgor den bl. a. ersatte antagits av Kungl. Maj:t och riksdagen gemensamt. Vid propositionen fogades i enlighet med min hemställan utkast till bl. a. riksdagsstadga.

Särskilda utskottet anförde i sitt utlåtande i anledning av propositionen (nr 1 s. 6) att utskottet för sin del icke ansett sig kunna direkt föreslå riksdagen att besluta rörande de till propositionen fogade utkasten till bl. a. riksdagsstadga. För att denna stadga skulle kunna upptagas erfordrades, anförde utskottet, dels att vissa grundlagsändringar verkställdes, dels att de

av Konungen och riksdagen gemensamt beslutade författningar, som reglerade sådana förhållanden som skulle upptagas i riksdagsstadgan, i grundlagsenlig ordning upphävdes. Utskottet hade emellertid ansett det lämpligt att till sitt utlåtande bilägga utkast till bl. a. riksdagsstadga.

Utskottets utlåtande godkändes i nu ifrågavarande del av riksdagen.

Med nyssnämnda av Konungen och riksdagen gemensamt beslutade författningar, vilka reglerade förhållanden som skulle upptagas i riksdagsstadgan och vilka därför borde upphävas, avsåg utskottet de förut nämnda stadgorna den 26 maj 1909 om val till riksdagens utskott och den 29 januari 1921 om val av talmän och vice talmän i riksdagens kamrar. Enär riksdagen kan förväntas under vårsessionen av 1949 års riksdag slutligen antaga de i anledning av propositionen nr 244/1948 såsom vilande antagna grundlagsändringarna, torde genom proposition till riksdagen böra framläggas förslag till förordning om upphävande av nyssnämnda båda stadgor att träda i kraft samtidigt med den riksdagsstadga som riksdagen må komma att antaga i anledning av berörda grundlagsändringar.

I enlighet härmed har jag låtit inom departementet upprätta förslag till förordning om upphävande av vissa för riksdagen gällande valstadgor.

Föredraganden hemställer, att nämnda förslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Lars Nordvall.